

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 "
 Vidéken: negyedévre . . . 5 "
 Egészévre 20 "

László József
 kiadó és laptulajdonos.

Szentmiklósi József
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
 Kéziratok nem adódnak vissza.

Éledező remények.

Debreczen, július 29.

Négy-öt évig tartó tespedés után mintha gazdasági életünk erősebben lüktetni kezdene. Az eler nyedt izmok új munkára készülnek. tettvágy és vállalkozási szellem kezd ismét érvényesülni. Gazdasági életünknek szomorú emléke marad az utolsó évek válságokkal és örökös kínlórással teljes története. Sokáig tart még, míg kiheverhetjük a rossz idők pusztításait, de már az is némi megnyugvásunkra szolgál, — hogy hozzáfoghatunk a regenerálás munkájához. Ma olyan az ország, mint egy rémes képet mutató csata-tér, melyet csupa halott és sebesült borít.

A gazdasági válságnak az áldozatai ezek a holtak és sebesültek. A nagy vihar, mely végigsöpört ezen az országon, sok nyíló virágot, sok fakadó bimbót tört le gazdaságunknak életfájáról. Bizony nemcsak a férgese, hanem nagyon sok egészséges és életképes existenzia is áldozatul esett a viharteljes vál-

ságnak. Pedig oly kék, oly tiszta volt az ég.

Az 1896-iki kiállítás, mintegy koronáját s káprázatos betetőzését képezte két évtizedes, de főleg az 1894—96-ik évi föllendülésnek. — Már-már azt hittük, hogy a gyarapodás, a gazdagodás és fejlődés korszaka sohasem fog megszakadni, a midőn egy hirtelen lökés egyszerre kizökkentett bennünket hű ábrándozásunkból.

S mert nem vártuk ezt a lökést s nem lévén elkészülve a duló fergetegre, úgy állottunk a rettenetes helyzettel szemben, mint a természet szépségének örvendő nyári kiránduló, ki bizva a nap parázsló sugaraiban, könnyű öltözékben s esernyő nélkül bolyong virágos réteken és ózondus erdőkben. Am jaj az elbizakodott kirándulónak, akit ilyenkor a zivatar és vihar utoléri.

Az aránylag oly fiatal s még csak a fejlődés első korszakát élő magyar gazdasági életet hirtelenben nem is egy, hanem több csapás, több vihar is érte.

Gazdasági bajaink eredendő okát azonban kétségtelenül Ausztria roszkaratában s fokozódó irigységében kell keresnünk.

1898-ban már benne voltunk a kiegyezési tárgyalások forgatagában s ekkor Ausztria, csak hogy nyomást gyakoroljon kormányunkra, illetőleg a gazdasági tényezőinkre, visszaküldötte zálogleveleinket és üldözöbe vette egyéb értékpapírjainkat is.

Ausztria példája nem maradt a külföldre sem hatás nélkül s a legtöbb állam ugyancsak szabadulni igyekezett értékeinktől, különösen pedig zálogleveleinket küldte vissza nyakra-főre.

Németországban pedig, mely eddigelé oly szívesen látott el bennünket pénzeinek fölöslegével, oly nagy arányokat öltött a gazdasági föllendülés az ipari és kereskedelmi tevékenység annyira lekötötte az ország pénzforrásait, hogy a német pénzpiacz nemcsak hogy nem jöhetett segítségére a megtámadott magyar gazdasági szervezetnek, hanem ellenkezőleg maga is — habár

A „Szabadság“ tárczája.

Az asszony.

Írta: Lengyel Laura.

Mariska újra kezébe vette a levelet. Olvasni ugyan nem birt, mert homályos volt a szeme a könyektől, de hiszen ugyis tudta már mindenik szavát kívülről.

A levélben ez állt:

Édes Mariskám!

Maga már biztosan tudja, hogy megbuktam az érettségim. Igaza van az apámnak, nem lesz belőlem soha semmi. Nyomorult, haszontalan ember vagyok, miért legyenek tovább még terhére a világnak, magamnak és magának édes Mariskám!

Férfiúi becsületszavamat, hogy feleségül veszem, nem tudom beváltani. S így elhatároztam, hogy meghalok. De mielőtt tervemet végrehajtanám, engedje meg, hogy még egyszer láthassam. Jöjjön el este 6 órakor a népligetbe várni fogom. Hadd mondjak utoljára egy „isten-hozzádot“, hiszen arra még jogom van. Ha meg is buktam a vizsgán, de szeretem magát és ha a fizika tanára, az a nyomorult Kovács, nem áskálódik elle-

nem pár év múlva hű hitvesemként vezettem volna be házamba. Most már mindennek vége. Csak még egyszer meg akarom mondani, hogy szerettem, szerettem és szeretni fogom a sirban is. És aztán hadd nyeljen el az örök sötétség.

Kálmán.

Mariska két kezére hajtotta fejét és keservesen zokogott. A levél szíve mélyében megrendítette. Az, hogy Kálmánt visszatartsa az öngyilkosságtól, észébe sem jutott, ellenben szilárdan elhatározta, hogy együtt megy a halálba kedvesével.

Az óra ötöt ütött, Mariska lázas, remegő kézzel kezdett öltözködni. Minden izében reszketett. Viszonyuk eddig nem állt egyébből, mint hogyha szerét tehették, sűrűn és erősen szorongatták egymás kezét. Gyermekesek voltak még mind a ketten és a csókolódzásig nem merészkedtek.

Most légyottra megy, formális találkára. Kevés képzete volt az ilyen dolgokról, de sejtette, hogy ez nagy, egész életére döntő lépés. Mindegy, Kálmánért a halálra is szánva. Letörölte könnyeit, fátyolt kötött a kalapjára és megindult a liget felé.

Csuf, borongós őszi nap volt. A szél erősen füttyölt és Mariska könnyű kis kabátjában dideregni kezdett. De

csak a teste fázott, az arca lángban égett. A szeme ki volt tágulva, mint a nagy, a lázas betegeké. Egyszer csak valami fehér pelyhet látott a kabátján. A fehér pelyhet követte többi társa és Mariska egy pillanatig megállt: nini, esik a hó! Aztán tovább sietett, finom kis alakja lassankint fehér lett a sűrűn szállingózó hóhelyektől. Dideregve rázkódott össze, mert már fogai vaczogtak a hidegtől.

A népliget még messze volt, a kis leány nem szokott ilyen hosszú sétákhoz. Az izgalom is kimerítette. Minden pillanatban az ájulás környékezte. Szédült a feje, káprázott a szeme. De újra, meg újra erőt adott neki a gondolat, hogy Kálmán már kétségbeesetten és szívszakadva várja.

Kálmán csakugyan elindult öt óra tájban. Eppen a kabátját gombolta, mikor édesanyja rászólt:

— Eredj be Szinaynéhoz és mond meg neki, hogy holnap várom őt uzsonnára.

Kálmán bólintott. Arra gondolt, hogy a holnapi uzsonnából aligha lesz valami. Már képzeletében hallotta anyja szívszagató sikoltozásait, látta könnyeit. Egy kicsit összeborzadt, de aztán fölvette a fejét:

— Meg kell lenni.

Szinayné előtt azonban eszébe ju-

nem ugyanazon okokból mint Ausztria — erős nyomást kezdett gyakorolni gazdasági viszonyaink alakulására.

Következett a délafrikai háboru, mely közel három évig tartotta leköve Anglia pénzforrásait s a mit ez a háboru a nemzetközi pénzügy és kereskedelmi realációk tekintetéből érintetlenül hagyott, azt kérelhetetlenül elpusztította a kínai háboru, mely a boxerek mozgalmából fakadva, majdnem háborura vezetett az európai nemzetek közt.

Az európai helyzet bizonytalansága, a nemzetközi pénzpiac szorult helyzete és Ausztria szűkkelése csakhamar annyira megbénították egész gazdasági szervezünket, hogy a pénz hihetetlen drága lett és ennek folytán nagy részben esökkenvén a hitel is, az ipari és kereskedelmi tevékenység, mely még 1897-ben oly szép reményekkel kecsesgettett bennünket, hamarosan a fagypontra szállott alá.

S emellett a mezőgazdaság helyzete sem volt sokkalta különb, mint az iparé vagy kereskedelemé. Sem a termés mennyisége, sem az alacsony árak nem pótolhatták az ipar és kereskedelem terén mutatkozó visszaesést. S a vége mégis az lett, hogy a mezőgazdaság az amugy is gyenge magyar ipar és kereskedelem ellen s ezek viszont a nem sokkalta erősebb hazai mezőgazdaság ellen agyarkodtak a legjobb tehetség szerint. Azonközben az

osztrak-magyar gazdasági harez is elérte tetőpontját, úgy, hogy a helyzet ráuk nézve valósággal türehtelen alakot kezdett ölteni. Végre azonban mégis csak beállott a jelentős fordulat s ma már minden jel arra mutat, hogy nem sokára Magyarország számára is be fog állani az újabb fellendülés várva-várt korszaka. Mindenekelőtt kétségtelen, hogy a délafrikai és kínai háboru befejeztével beállott javulásnak az eredményeit élvezni fogjuk mi is, mint ahogy a háboruk okozta bajokból is kivettük becsületesen a részünket. A béke helyreálltával teljesen megváltozott a pénzpiac helyzete s a beállott pénzbőség következtében nemcsak a nagy konverziót tudtuk szerencsésen lebonyolítani, hanem — a mennyiben a magyar kormány a hazai ipar és mezőgazdaság istápolására szolgáló befektetések céljából igénybe akarná venni a külföldi tőkéket — kormányunk minden nehézség nélkül keresztülviheti ebbeli legmesszebb menőbb terveit is.

De nemcsak a külföldi segélyforrások nyíltak meg újból számunkra, hanem a hazai őstermelés is újabb milliókkal siet segítségünkre. Immár kétségtelen, hogy az idei termés úgy mennyiség, mint minőség tekintetében a legjobbak közé tartozik s habár az árak inkább hanyatló, mintsem emelkedő irányzatot mutatnak, mégis bizonyos, hogy ezidei aratásunk száz meg

száz millióval fogja gyarapítani a nemzeti vagyont. Ha pedig nemcsak a külföldi pénzbőség utján, de kivitelünk képesán is újból megindul a pénzáradat s főleg, ha agráriusok és merkantilisták is beszüntetik a kölesönös támadásokat, ipar és kereskedelem újból föl fog lendülni. Nemsokára talán a kereskedelmi szakképzettség és a sokáig tétlenségre kárhozottat munkaerő ismét szabadon érvényesülhet. Hogy milyen rettenetes pusztítást állottunk ki az utolsó években, mutatja ipari vállalatunk szorult helyzete s nem egynek a teljes bukása és az a szomorú körülmény, hogy ebben az évben két nagy budapesti bankunk is likvidálni volt kénytelen, tavaly pedig a Belga-Magyar-Bank, melynek létesítéséhez pedig oly nagy remények fűződtek, feloszlott, mielőtt működését még csak meg is kezdhette volna.

A viszonyok teljes szanálását azonban csak a kiegyezési ügyek végleges rendezésétől várhatjuk. Az Ischlből érkező hírek arra engednek következtetni, hogy a két kormány között végre létrejön a meg egyezés minden fontosabb kérdésben. Annyi bizonyos, hogy ezt a kérdést továbbra is elodázni nem lehet.

Akár így, akár úgy, vessünk véget az évek óta tartó bizonytalanságnak. A bizonytalanság megszűnésével eltűnik az utolsó és legfőbb akadály mely — daczára a

tott, hogy mégis fölszól a szép özvegynek. Tetszett neki a romantikus pöz, amelyben mutathatja magát. Hogyan fogják majd holnap emlegetni: hiszen tegnap még nálam volt, beszéltem vele és mit sem vettem észre. Micsoda lelkierő volt ebben a fiuban! . . .

— Igen igen, fölmegeyek Szinaynéhoz.

Egy kicsit dobogott a szíve. Ez a szép harminczöt éves asszony oly gyakran megzavarta különös pillantásaival. Az asszonynak szép, nagy, barna fátvolozott szeme volt. Ritkán nyitotta ki egészen, de ha véletlenül kinyitotta és ránézett, ez a tizennyolcz éves fiu minden izében remegett tekintete alatt. Az igazat megvallva félt ettől az asszonytól, mint ahogy különben félt mindegyiktől. Nem voltak még érett kalandjai, titkos kirándulásai.

Még nem merte megcsókolni a leányt, kibe szerelmes volt.

Szinayné különben gyakran járt hozzájuk. Ilyenkor mindig jószágon beszélgetett vele tanulmányairól, az iskoláról a tanárokról s egyéb ilyen ártatlan dolgokról. De a szeméből égő, vörös tüzsugarak cikáztak és a fiu az ilyen ártatlan csevegések után soha sem birt este elaludni.

Most is elfogta az a különös aggodalom, míg az előszoba ajtaján csöngött. Az asszony maga nyitott ajtót. Egy kicsit homályos volt a szoba, de azért a

fiu mégis jól látta föl villanó tekintetét és beleborzongott.

— Nincs itthon senki, — mondta az asszony mosolyogva — magam vagyok a szobaleány.

Kálmán halk, akadozó hangon mondta:

— Boesánat, édesanyám kéreti, hogy holnap tessék elmenni.

— No de csak bejön egy kicsit?

Kálmánnak észébe jutott, hogy hat órára a népligetben kell lennie, de azért önkéntelenül követte az asszonyt.

Bent a szalonban Szinayné rávetette két sötét szemét és így szólt:

— Miért olyan szomorú? Bántja valami?

— Igen, én nagyon szerencsétlen vagyok, — mondta a szegény fiu és szeme tele lett könnyel, mert az érettségi vizsgára gondolt.

— Azért? Ne essék kétségbe Kálmán. — Nem olyan nagy dolog az, majd vtzsgázik jövő évben.

Fölállt és közelebb hajolt hozvá. A fiu megrezzent: ijedten, majdnem könnyörögve nézett az asszonyra. Föl akart kelni helyéről, de Szinayné egészen föléje hajolt és egy lágy, anyai mozdulattal megsimogatta a fiu szöke fejét.

A mozdulat anyai volt, de a kéz forró. Kálmán hirtelen megragadta a fehér kezét és lázas ajkához szóritotta egyszer, kétszer, sokszor . . . Az asszony még mindig vigasztaló, anyai szavakat mondott neki, de szeméből tüzsuga-

garak cikáztak és a fiu, mert ugyis el volt szánva a halálra, arra gondolt, hogy ő ezekben a tüzsugarakban fog elégni.

Este volt.

Kellemes mámorító este. Az asszony nem gyújtott lámpát, csak úgy sötétben suttogtak:

— Szeretsz? — kérdezte az asszony.

— A tied vagyok.

— És nem gondolsz többet arra a bolondságra?

— Nem. Élni akarok te érted.

Mikor azután kilopódzott a lakásból, már csakugyan nem gondolt a halálra. Merészen fölvetett fejjel, kissé büszkén ment előre. A hópelyhek hulltak a földre, a fiu maga elé bámult, elmosolyodott, majd erősen zakatoló szívévére szoritotta kezét. Erős, határozott, férfias léptekkel ment hazafelé . . .

Odakünt a népligetben egy fehér, karesu kisleány zokogva takarta el az arcát.

Azóta már biztosan halott.

És roskadozva a nagy fájdalom alatt hazafelé indult a kisleány. Azt hitte a halál rabolta el tőle fiatal szerelmét. Még nem tudta, hogy csak esatát vesztett. A leányok örökös szőgyenteljes veszteségét szenvedte át, kiknek mindig bukniok kell, ha asszonnyal állanak szemben.

megváltozott nemzetközi viszonyoknak — még mindig utját állja gazdasági életünk teljes föllendülésének. Reméljük, hogy az akadály elhárításával az éledező remények csakhamar meg fognak valósulni s nemsokára új életre ébred a gazdaságilag elernyedtt Magyarország.

POLITIKAI HIREK.

Az új képviselőház kezelése. Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke a múlt ülészak bezárása előtt tudvalevőleg jelentést tett a képviselőháznak arról, hogy az új képviselőház kezelésével ideiglenesen az eddigi műszaki vezetőséget kérte fel. Erről szóló jelentését a miniszterelnöknek is elküldte. Mint fővárosi tudósítónk értesül, Széll Kálmán miniszterelnök ma értesítette Apponyit arról, hogy a jelentést helyeslőleg tudomásul veszi. Ennek alapján mindaddig, a míg az országgyűlés két elnöksége tisztába nem jő a kezelés szükségleteivel és kiadásai-val, az eddigi művezetőség gondoskodik az új parlament jókarban tartásáról.

Vélemény a templom-eltolásról.

A budapesti belvárosi templom sorsa.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 29.

A midőn az amerikai szakértő házelő vállalkozókat nem épen szép módon elűztük Budapestről, sokan hangoztatták, hogy a belvárosi templom eltolását nem lehet olyanokra bízni, akik ilyen munkával próbálgatásokat tennének; ha pedig eltolni nem lehet, akkor rombolják mihamarább le és a belvárost csatolják a lipótvárosi székesegyházhoz.

Az ügy most ezen az uton van. A mérnöki hivatal szakközvegeiből és több meghívott külső szakértőkből álló bizottság a következő három főkérdésre terjesztette ki vizsgálatát:

1. Mik az okai e templomépületen és a délnyugati tornyon észlelt szakadásoknak és ezek folytán milyen óvó intézkedések teendők?

2. Az eskütéri hid balparti pillérének alapozása és a lánczkamara építése nem hozható-e összefüggésbe a templom és a tornyon észlelt szakadásokkal?

3. Tekintve a templomépület jelenlegi állapotát, lehetséges-e, illetve indokolt-e a templomnak célba vett eltolása?

Az első kérdésre nézve a szakértőknek az a véleménye, hogy a délnyugati tornony egész terjedelmében gyöngye talajon van alapozva és kétségtelen, hogy a most észlelt szakadások már régi keletűek s ezeket időközben minden valószínűség szerint felületesen elvakolták. A jelen alkalommal mutatkozó szakadások nem egyebek, mint a régi és soha gyökeresen ki nem javítható szakadások természetesen megújulása. Ezek a szakadások azonban az épületet nem veszélyeztetik, attól sem kell tartani, hogy a tornony a Campaule sorsára jut s így külön óvó intézkedésekre nincsen szükség. További megfigyelések azonban mindenestre szükségesek.

A második kérdésre nézve a bizottságnak az a véleménye, hogy a hipépités és a lánczkamara munkáinak ezekhez a szakadásokhoz semmiféle közük sincs.

A templom eltolására nézve a bizottság így nyilatkozott: A műszaki tudomány mai állása mellett az eltolási művelet lehetetlennek nem mondható. Tekintve azonban a különböző időszakok alatt megépített templom jelenleg már rozoga állapotát, az eltolás csakis nagyon kiterjedt biztossági intézkedések mellett lehetséges. De ezek daczára is előre látható, hogy az épület állapota eltolás után a jelenleginél is rosszabb lesz. Erre való tekintettel tehát, valamint arra is, hogy az eltolás biztossági munkálatai már csak előzetes becslés alapján egy új templom építési költségét legalább is megközelítik: a szakértők az eltolást nem tartják indokoltnak.

Más oldalról arról értesül budapesti tudósítónk, hogy tárgyalások folynak arra nézve is, hogy a belvárosi plébániát egészen megszüntessék. Ez azonban valószínűleg még több akadályba fog ütközni, mint a templom építésének kérdése.

A vidéki kereskedelem sérelme.

A gazda és fogyasztó közönség, valamint a h. kereskedők figyelmébe ajánlva.

Debreczen, július 29.

Az 1900. évi XXV. törvényezikk 1. §-a a következőképen rendelkezik: Ugy a belföldi iparosok, kereskedők, valamint ezek megbízottai az iparos vagy a kereskedő lakhelyén kívül, — mintával vagy minta nélkül — megrendelések gyűjtése végett csak oly iparosokat vagy kereskedőket kereshetnek fel, kik üzletkörükben az illető áru eladásával vagy felhasználásával foglalkoznak.

Ennek a paragrafusnak nem lehetett más intencziója, minthogy első sorban megóvja a gazda és fogyasztó közönséget a tolakodó házalóktól és utazóktól és a legtöbb esetben család szándékkal kötött üzletektől. Másodsorban pedig az, hogy végre-valahára a vidéki kereskedelemnek is létalap legyen teremtve.

Hogy mennyire a vidéki kereskedelem javát czélozza ez a rendelkezés, azt leginkább a fővárosi kereskedők által ellene indított hajszá bizonyította, a kik ugyanis mindent elkövettek annak idején, hogyha már másként nem is, de legalább különféle módosítások által utat egyengessenek maguknak fenti paragrafus kijátszására.

Elismerés illeti a közigazgatási hatóságokat, mert minden előbb kerülő kihágásnál a legnagyobb szigorral jártak el, de kárba megy a hatóságoknak minden szigora azon a nembánomságon, a hogyan a gazda és fogyasztó közönség, másrészt pedig maga a kereskedővilág a paragrafua intenczióival szemben viselkedik.

Egy gazda például beállit a minap egy kereskedőhöz, hogy a cséplési idény tartalmára szükséges olaj és zsiradék árak felől tájékozódjék, kijelenti, hogy a mintázott áru elég jó, az árak elég jutányosak, ennél fogva tehát a kereskedő biztosan számíthat megbízásaira. — Néhány nap mulva megjelen azután ugyanazon gazda ismét és elmondja, hogy egy budapesti utazó járt nála és nem ment el addig a nyakáról, a meddig szükségletét nála meg nem rendelte.

Ugy hiszem, eléggé jellemzi ez az eset is a gazda közönség nem törődöm-ségét, mert mi sem lett volna könnyebb, mint az illető utazót a törvény rendelkezésére való hivatkozással egyszerűen kiutasítani, hát ha még arra is gondolt volna az illető gazda, hogy a feladott megrendeléssel nem holmi fővárosi kereskedőt, hanem egy megyéjebeli tisztességes és adófizető kereskedőt juttat haszonhoz.

A vidéki kereskedők nem törődöm-ségél mi sem illusztrálja jobban, mint hogy a rendelkezés intencziója szerint nem szervezkedtek. Ha egyöntetűen járnának el és minden tudomásokra jutott esetet feljelentenének, ha puhatolódznának, hogy hol és ki által követtenek el a kihágások, ha elhallgatás és az által, hogy a budapestiek példáját követve, maguk is elkövetik ezen kihágásokat, nem nyujtanának segédkezet, akkor a vidéki kereskedők összesége nagyon rövid idő alatt érezné a törvényezikk üdvös hatását, így szervezetlenül azonban egyszerűen csak azok bünhödnek, akiknek esete véletlenül a hatóságok elé kerül, ez pedig annyira nem sok, hogy ma holnap ott leszünk, a hol voltunk, mielőtt a törvényezikk rendelkezése életbe lépett.

Ne legyen a gazda és a fogyasztó megyéjebeli kereskedőjének ellensége. Próbálják csak meg, nem-e szerezhetik be szükségletüket p. o. egy debreczeni tisztességes czégnél jutányosabban, minőségileg nem-e kaphat itt jobbat, mint a fővárosi czézeknél?!

A debreczeni kereskedő vevőjének hiteligenyeit épp úgy — ha nem jobban — kielégíti, mint a budapesti és külföldi czézek, egy kis jóindulat mellett tehát mindenki jutányosabban vásárolhat itt nálunk, mint a törvényt kijátszó bujdosó utazóknál.

Gondoljon a gazda és fogyasztó közönségünk arra, hogy azáltal kitünő szolgáltatást tesz a vidéki kereskedelemnek és elősegíti azt a hazafias, a fenti paragrafus intenczióját képezi; azt, hogy decentralizálódjék kereskedelmünk, hogy a vidéki kereskedő is megélhessen.

Mi vidéki kereskedők pedig legyünk résen és alkalomadtán használjuk fel jogainkat. Tekintse ezt magának mindegyikünk feladatának, elvégre is minket sujt a dolog legjobban.

Egy helybeli kereskedő.

Szerelm és nádpálcza.

Megcsipett szökevények.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 29.

Egy derecskei fogadónak nem mindennapi vendéget vitt a nagylétei viczinális. Egy egész fiatal párocska szállt meg ott minap délelőtt. A férfi, mintegy tizenhét éves, a szemében valami emésztő láng lobogott. A hölgy, édes babaorézajú bakfis, talán ha tizenhat éves, a vigánója éppen térdén alul, a csöpp kis szája minden percében sírásra álló. Mikor megérkeztek a fogadóba bezárkóztak a fiatalok, s egész délig iddögáltak szép kettésével meghitt magányukban. Azután leveleket írtak, felette érzékeny bucsut véve a czudar világtól, mely gyalázatosan utját állja két egymásért epedő szív egyesülésének.

És a leveleket elvitték a postára. Kar-karba tették meg az utat. Az utcza népe megbámulta az egymáshoz igen illő szép párocskát. Megbámulta azonban még valaki: Egy rosszakaratu ismerője az ifju Don Juannak, aki egyenesen a telefonhoz szaladt, s megcsöngette a szerelmes szeladon édesapját a szomszéd faluban.

— Halló: öregem, nagy ujságot mondok!

Bus hang felet:

— Legalább jó ujságot mondanál. Képzeld a fiám...

— Halló, halló, éppen arról akarok hírt adni.

Egy óra mulva vidéki kocsis dörgött be a fogadó udvarába. Két öregedő idegen szállt ki belőle. A pinczérrel néhány szót váltottak, aztán a fiatal pár szobája felé vették az utat. A szobából cigány-nóta hallatszott.

Kalapom szememre vágom,
Melléte hervad virágom:

Rekedtes, szomorú bariton adta a muzsika kíséretét. A cigány húzta szívesen, egy egy pohár csengett közbe vidáman. Az ajtón, mely be volt zárva, kopogtak:

— Ki az?

— Nyissák ki!

A hang ismerős volt. A lányka rémülten sikoltott, az ifju gentleman pedig holthaltványan támolgott az ajtó felé. A két idegen lépett be. Nagy ijedelem támadt. Az öregebb ur, akit a kisasszonyka zokogva édes, aranyos apjának szólított, egyenesen az urfinak rontott és a botját emelte rája. A fiatal ur se volt rest és a revolverét rántotta elő:

— Hozzám ne nyuljon az ur! A lányát meg magamat akartam vele kivégezni, de belelövöm az urba mind a hat golyót!

A fenyegetés nem riasztotta meg a felháborodott apát, aki társával együtt, aki a legényke atyja vala, irgalmatlanul megnádpálczázta a szerelmes párocskát. A kisasszonyt sem kimélték a csunya bácsik, nem bizony, de a java rész mégis csak a férfinak jutott, szegénynek, aki zokogva, szent esküvel fogadta a csata után, hogy a kisasszonyt többé soha nem fogja megszöktetni. És az uton még szigorubb esküvel erősítette, hogy becsület dolgában nem esett esorba.

A szabadság-szobor

leleplezési ünnepe.

A rendező-bizottság — Debreczen városához.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 29.

A nagy nap, szabadságszobrunk ünnepélyes leleplezésének napja — mint az előjelekből látszik. fényes, hatalmas lesz. Méltó ahhoz a hatalmas, mindent felölő eseményhez, a melyet hirdet és méltó e város hazafias, áldozatkész polgárságához.

Az ünnepeket rendező nagybizottság — élén városunk érdemes főjegyzőjével, Komlóssy Arthurral lankadatlan buzgalommal fáradozik a leleplezési ünnep sikere érdekében. A bizottság kedves, hazafias fölhívása nemzetiszínű falragaszokon tegnap jelent meg az utcákon. Magasztos szózat, mely édes mindnyájunknak szívéhez szól, meghíva minden fiát Debreczen városának a szombati ünnepségre.

Hogy élénk az érdeklődés a szép ünnep iránt, misem bizonyítja jobban, mint az, hogy nap-nap után újabb bejelentések érkeznek a bizottsághoz. — Igy tegnap a következők jelentették be, hogy koszorut helyeznek a szoborra:

53. Az ipartestület Tóth Kálmán ipartestületi elnök vezetése mellett testületileg vesz részt és koszorut helyez. 54. Az állami főreáliskola igazgató helyettese, Beczner Frigyes által koszorut helyeztet. 55. A debreczeni Kereskedő Társulat és kereskedelmi tanintézet Zádor Lajos elnök vezetése mellett testületileg vesz részt és koszorut helyez. 56. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara Szabó Kálmán elnök vezetése mellett testületileg vesz részt és koszorut helyez. 57. A debreczeni „Szárnyaskerek” asztaltársaság (vasuti alkalmazottak) Eles Sándor alelnök vezetése mellett vesz részt és koszorut helyez. 58. A gépjavitó műhely tisztikara és személyzete Podolszky Béla műhelyfőnök vezetése mellett vesz részt és Pogány Ármin által koszorut helyeztet. 59. A debreczeni jó-tékony nőegylet Konez Ákos titkár vezetése mellett jelenik meg és a szobor talapzatára koszorut helyez. 60. A Kereskedelmi Osarnok küldöttségileg jelenik meg és titkárja, dr. Lőfkövíts Márton által koszorut helyeztet.

A nagy ünnepnek immár a programja is kész. Ime itt adjuk egész terjedelmében:

1902. augusztus 2-án, azaz szombaton:

I. Délelőtt.

Reggel 8 órakor: Gyülekezés a rendező-bizottságnak, egyletek és társulatoknak és azok küldöttségeinek saját zászlóik alatt és jelvényeikkel a város székházának udvarán. — Innen 8 és fél órakor indulás a reformátusok nagytemplomában tartandó istentiszteletre.

Délelőtt 9 órakor: Istentisztelet Széll István kántor orgonázása és a deb-

reczeni dalegylet közreműködése mellett. Az alkalmi imát Könyves Tóth Kálmán lekipásztor tartja.

Az „Emlékkert”-ben.

D. e. 10 órakor a szabadságszobor előtt.

1. Szózat. Éneklük az összes debreczeni dalegyletek. Karnagy: Mácsay Sándor.

2. Elnöki megnyitó beszéd, a 12 tagu szobor-bizottság elnöke: Komlóssy Arthur városi főjegyző, polgármesterhelyettesétől.

3. Ünnepi beszéd: Tartja: Dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő, szobor-bizottsági tag. A szobor leleplezése a szónoklat közben fog megtörténni.

4. Alkalmi szónoklat az ev. ref. főiskolai ifjuság nevében, tartja: Görömbey Péter főiskolai szénior.

5. Ünnepi költemény, írta és szavalja: Dr. Benedek János országgyűlési képviselő, szobor-bizottsági tag.

6. A leleplezett szabadságszobrot a szobor-bizottság elnöke átadja Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármesternek, — ki azt a város nevében átvévén, — a Csokonai-Körnek, mint az Emlékkertek gondozójának oltalmába ajánlja.

7. Géressi Kálmánnak, a Csokonai-Kör elnökének válasza.

8. A koszoruknak a megállapított sorrendben, a szobor talapzatára elhelyezése.

9. Hymnus, éneklük az összes dalegyletek. Karnagy: Mácsay Sándor.

II. Délután.

Az ev. ref. főiskola ifjusága által a debreczeni csata évfordulója alkalmából rendezendő ünnepély sorrendje:

Délután 4 órakor gyülekezés az ev. ref. főiskola udvarán.

Délutau fél 5 órakor indulás a honvédtemetőbe az „Egyetértés” önképző-, dal- és zene-egylet zenekarának működése. az 1848—49-es honvéd-egylet tagjai s a zászlójával kivonuló 13 egyenruhás öreg honvéd vezetése mellett.

A honvédtemetőben:

1. Hymnus, éneklük az összes városi dalegyletek.

2. Alkalmi óda Gulyás József II-od éves bölcsészettanhallgatótól, szavalja Hódy Béla joghallgató.

3. Ünnepi beszéd: tartja: Nagy Sándor joghallgató.

4. „Szabadságharc dala”: éneklük: a „Petőfi-dalkör”. Karnagy: Frenzl Rudolf.

5. A honvéd-émlékre szánt koszoruk elhelyezése.

6. Költemény, írta és szavalja: Oláh Gábor III-ad éves bölcsészettanhallgató.

7. Szózat, éneklük: az összes dalegyletek.

III. Este.

A nagyerdei vigadóban:

A „Polgári-Kör” által a „Szabadság-szobor” leleplezésének ünnepélye alkalmából rendezett nyári táncvigalom. Kezdeté 8 órakor. — Belépti-díjak: Csulád-jegy 4 személyre 6 korona. Személy-jegy 2 korona.

UJDONSAGOK.

Bögös Lajos.

A csökmői pap temetése.

A bihari református egyházmegye egyik virágzó nagyközségének, Csökmőnek lelképásztora, Bögös Lajos, ki teológiai tanulmányait Debreczenben végezte s a hajdani híres főiskolai „Tűzoltó Egyletnek“ utolsó elnöke volt — mint tegnap már röviden megirtuk — hirtelen elhunyt ugyancsak Debreczenben, szülővárosában. A feketehegyi fürdőről igyekezett haza egyházába, de pár év óta meglevő szivbaja annyira gyötörte, hogy nem volt ereje már átszállani Debreczenben a püspökladányi vonatra s betért özvegy édesanyjához, ki Debreczenben lakik s kinek házában pár napi tusa után megölte a halál.

Csőkmő község, melynek a boldogult több mint egy évtizedje lelki vezetője volt, a Sárreuten az utóbbi években veszedelmes gócpontját képezte a szociálistizmusnak és ennek nyomán a felekezetenélküliség terjedésének Bögös Lajos bölcs tanácsadással, gondos körültekintéssel, keresztyéni türelemmel, de egyúttal szilárd akaraterővel igyekezett ellensúlyozni és előlni a nép lelkébe beharapózott tévtanokat s az ő nemes működésének köszönhető, hogy sok zavar, háborgás, kitérés és villongás dacára Csökmő községének népe meg lett tartva a protestáns egyház kebelében és az iskolák is, melyeknek kormányzását az egyház egyízben már kiadta kezei közül, visszakerültek az egyházi fennhatóság alá, neki köszönhető, hogy az elavult templom helyébe vadonat új templom emelkedett és sok százan, kik felekezetenélküliekké váltak, mind visszatértek az anyaszentegyház hívei sorába.

Ennek az igazi nemes embernek a temetése volt tegnap délután 5 órakor. A csökmői egyház, mely külön gyászjelentést is adott ki, 12 tagu küldöttséggel képviseltette magát Juhász Elek segédlelkész és Gyány Ferenc jegyző vezetése mellett: a szomszéd Darvas községből Csapó Dezső földbirtokos az elhunyt jó barátja és Gyarmathy József jegyző voltak itt, a bihari egyházmegye képviselőjében Szemes László esperes helyettes, Sulyok István és Háger Miklós lelkészek, továbbá sógorok Kun Béla ref. lelkész, kinek nővérét birta az elhunyt feleségül és K. Nagy Sándor kir. törvényszéki bíró és egyházmegyei tanácsbíró.

A temetési szertartást a Kossuth-utcai templomban Könyves Tóth Kálmán debreczeni lelkész végezte, gyönyörű imát mondva, a sirnál pedig Sulyok István nagyváradi lelkész mondott bucsuzató beszédet a paptársak és az egyházmegye nevében, az énekvezérség tisztet pedig Nagy András kántor teljesítette. Bögös Lajos igen tevékeny részt vett az

egyházon kívül a közéletben is és tagja volt Bihar megye törvényhatósági bizottságának.

Kelepczébe jutott férjek.

A szalmaözvegység gyönyörői.

Egy közismert szalmaözveggy éppen két héten keresztül halogatta a Konyárra való látogatását és meglegedett azzal, hogy szorgalmasan küldözgette hűségeseleite párjának az anzikszokat.

— „Semmi bajom. Egészséges vagyok. Éjfélig ülök az irodában, reggel hatkor már folytatom a dolgot. Ezer puszi.“

Könnyű így, anzikszokon küldeni ezer puszt, mikor a valóságban egy is több lenne! Ezt konstataulta magában a menyecske, aki a hasonló sorsban élő szomszédos nyaralónőjével tárgyalta le, mennyire kiszípolozza a közélet a férjek erejét.

— Azt írja, hogy majd megöszül annyi a dolga.

— Ezt írja az én uram is.

— Vajjon igazat mondanak-e?

— Tudja az Isten.

A gyanúnak ez az árnyéka nem is volt minden alap nélküli, amiről részint a kis pipa, részint Angelotti, meg a „Páris“ tudott volna együtt fölvilágosítással szolgálni. Nagyon sokáig azonban nem lehetett huzogatni a kiutazást, vásárnap ellátogattak Konyárra. Az egyik már hajnalban indult (szegény, annyira sóvárgott, hogy le sem feküdt egész éjjel), a másik az egyórát választotta.

Az első menyecske azzal kezdte:

— Nézze, maga kis majom, előttem nem lehet hazudni, azért vallja be őszintén, hogy merre lumpoltak?

— Már mint hogy mi lumpoltunk volna?

— Igen is, magok. Figyelmeztetem, hogy igazat beszéljen, mert sok bizonyíték van a kezemben.

Talán az átvirasztott éjszaka okozta, vagy mi más! — elég az hozzá, hogy őszinte vallomás következett ennek a nyomán. Természetes, hogy a büntetés sem maradt el, amennyiben — állítólag — a kezét sem csókolhatta meg az asszonykájának a férj uram.

A délután aztán összehozta a két férjet. A később érkező férj, az előre való megbeszélés alapján rákezdett mindjárt:

— Tudja szomszédasszony, szörnyűség, hogy mit álltunk ki a két hét alatt. Csóstitül szakadt nyakunkba a munka, alig maradt időnk a lélegzetvételre. — Mindennap együtt siránkoztunk, hogy mikor látjuk már viszont a mi jóságos párunkat.

A bűnbánó férj nagyokat pislangatott, de mikor a lábbeszédhez akart folyamodni, a menyecske közbevágott:

— Sose háborgassa. Csak folytassa, kérem. Szóval az iroda foglalta el minden idejüket?

— Az, — nyögte most már teljes zavarban emez.

— Apropos! Otthon van most a felesége?

— Otthon. Még alszik.

— Nem baj. Szívesen veszi egy kis fölvilágosításért az ébresztést, mert hát az én uram őszinte vallomást tett. Megyek is már át hozzá.

... Tízszeres tableaux.

Hamis pénz a vásárban.

Titokzatos eset.

Az utóbbi időben egymást érik a pénzhamisítások az ország egyes vidékein. A könnyen való meggazdagodás vágya sok embert viszen kísértetbe, hogy koronást vagy 20 fillérest gyártson. Csak a napokban adtunk hírt egy pénzhamisító banda elfogatásáról, mely Debreczent választotta ki működése színteréül s most ismét egy rejtélyes pénzhamisítási ügyről kell megemlékeznünk.

Potterman Imre szoboszlói mezőőr bejött Debreczenbe a baromvásárra, hogy egy lovat vásároljon. A vásárban találkozott Szabó Józseffel, ki éppen egy lovat árult. A ló megtetszett Pottermannak s alkuba ereszkedett Szabóval. Hosszas beszélés, ígéretés után az újvárosi férfi engedett a keménységből s 70 koronáért odaengedte a lovat. Pottermann kezét adgtt rá s megkötötték a vásárt.

Mikor aztán felpénzt akart adni a megvásárolt igavonóra, észrevette, hogy nincs nála aprópénz. Épen ott volt mellette Borbély Károly nevű jó ismerőse, kitől négy koronát kért kölcsön, melyet felpénzül átadott Szabónak.

Szabó ezután eltávozott, hogy passzust váltson a lóra. Kevés idő múlva visszatért a reá váró két emberhez s szomorú arccal jelentette ki, hogy nem adtak passzust, mert a felpénzül adott koronák hamisak.

Ugy Potterman, mint Borbély ártatlannak érezték magukat s a rendőrséghez mentek Szabóval együtt. Kovács L. mezőbiztos hallgatta ki őket. A két ember tagadta, hogy ők hamis pénzt adtak volna, Szabó ellenben azt állította, hogy neki nem volt pénze s így csak ők adhatták a hamis koronásokat.

A rendőrségről elbocsátották Szabót, de a vizsgálatot tovább folytatják annak kipuhatólására, hogy honnan került a hamis négy korona hozzá.

Vadnay Károly temetése.

Vadnay Károlyt, a „Budapesti Közlöny“ volt szerkesztőjét tegnap temették óriási részvét mellett az Atheneum palotájából. Az egyházi szertartást Papp Károly református esperes végezte. Megható gyászbeszéde után, Vargha Gyula bucsuztatta a halottat a „Kisfaludy Társaság“ nevében s aztán elindult a menet az utolsó utra, a Kerepesi temetőbe. Vadnay elhunytával megüresedett a hivatalos lap szerkesztői állása. A belügyminiszter a lap szerkesztésével ideiglenesen dr. Ladik Gusztáv belügyminiszteri titkárt, az „Országos törvénytar“ szerkesztőjét bizta meg.

* **Katonai vegyes bizottsági ülés.** A városháza nagy tanácstermében Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt a katonai vegyes bizottság tartott

gyűlést tegnap délelőtt. A gyűlésen a katonai csapatkórház dolgát vitatták meg.

* **A nánási tisztujtás.** *Hajdunánás* város közgyűlése tegnap ejtette meg a városi tisztujtást *Rásó Gyula* kir. tan. alispán elnöklete alatt. A tisztujtó közgyűlés igen simán folyt le, csupán egyetlen állás betöltésének került szavazásra a sor. Egyébként a volt tisztviselők maradtak meg állásaikban. A városi tisztújar ujonnan így alakult: *Csokány László* polgármester, *Berencsy János* t. ügyész, *Gyulay Sándor* gazdasági, *Csokány Sándor* közigazgatási tanácsnok, *Tóth Lajos* városi pénztárnok, *Pénzes László* és *Pál István* árvaszéki ülnökök, *Nyakas János* illeték beszédési pénztárnok, *Dobó Nagy Mikló* utadó pénztárnok. Rendőrbiztosnak utólag *Tokay Imrét* választották meg.

* **A siketnéma-iskola fentartói.** A Debreczenben felállítandó siketnéma-iskolát fentartó-egylet kebeléből alakult szűkebb bizottság *Oláh Károly* tanácsnok elnöklete alatt gyűlésezett tegnap a városházán. A gyűlés tárgya az alapszabálytervezet megvitatása volt. A kidolgozott tervet elfogadta a bizottság és most felterjesztik a miniszterhez jóváhagyás végett. A nemes ezélu egylet létesülése nagy lépéssel vitte előre a siketnéma-iskola ügyét, mely remélhető, hogy már szeptemberben megkezdí humánus működését.

* **Lelkészjelölés.** Tegnap lapunkban megírtuk, hogy *Nemethy Lajos*, néhai ev. ref. esperes örökébe 10 pályázó akadt, akik *Dávidházy János* kabai lelkészhez nyújtották be pályázataikat. Mint értesülünk egy nagyobb bizottság ma reggel 9 órakor *Dávidházy János* elnöklete alatt a jelölést fogja megejteni az egyházépület tanácstermében.

* **A házbéradó ügyében.** A házbéradó dolgában — mint megírtuk — *Hank Gyula* miniszteri kiküldött részvételével egy vegyes ötös bizottság az összeírás felülvizsgálásán dolgozik már napok óta. A bizottság holnap az Elepre megy, ahol a lakrészeket fogják összeírni és az eddigi lajtsrommal össze hasonlítani.

* **Kereskedők a szoborleleplezésen.** A Kereskedő-Társulat választmányi ülést tartott tegnap *Zádor Lajos* elnöklete alatt, melynek tárgya az volt, hogy a debreczeni kereskedők módodon vesznek részt a szabadságszobor leleplezési ünnepélyén. *Mayer Emil* gőzmalmi igazgató lelkes indítványára elhatározták, hogy az ünnepélyen testületileg részt vesznek s a Társulat nevében *Zádor Lajos* elnök helyez koszorut a szoborra. Elhatározták azt is, hogy e napon az üzletek egyideig zárva lesznek s az alkalmazottak részére, kik az ünnepségben részt akarnak venni, adjanak szabadságot.

* **Vasúti tisztviselők fizetésemelése.** Régen hangoztatja már a sajtó, hogy a kereskedelemügyi miniszteriumot ketté választják és külön szerveznek vasúti miniszteriumot. Nemrég közöltük a tervezetét is, mely szerint öt, illetőleg a horvátországgal együtt hat üzletigazgatóságot állítanak fel a mostani kilenez üzletvezetőség helyett. Most újabb értesítést kapunk, a mely megerősíti ezt a híradásunkat. A miniszteriumban ugyanis új tervezeten dolgoznak, a mely a tiszt-

viselők fizetésének rendezését ezélozza. Ezzel hamarosan el akarnak készülni, hogy a létesítendő vasúti miniszterium hivatalnokai már ezzel a skálával kezdjék meg működésüket. A tervezet a következő:

	Várk. idő	Fizetés	Lakbér	A maifizetési táblázat
VI	3	1600		1200
	1	1700	700	1400
	1	1800		1600
V	2	2000		1800
	2	2200	800	2000
	2	2400		2200
IV	3	2700		2400
	3	3000	900	2600
	3	3300		2800
III	4	3700		3200
	4	4100	1000	3600
	4	4500		4000
II	—	5000		4400
	—	5500	1200	4800
	—	6000		5200
I	—	6600		6400
	—	7200	1400	7200
	—	7800		7500

* **Ének a frakkról.** *Baghy* urak esete rég hirhedtté tette a frakkot — magyar földön. Nem szeretjük, nem szívlelhetjük, nem is illik hozzánk, de *Isten* tudja a pinczerek mégis frakokban okvetetlenkednek. Sietünk hozzátenni, hogy nem a maguk jószántából, de azért mert a vállalatok egynémelyike igen helytelenül úgy kívánja. Levelet hozott a tegnapi posta a redakciónak. Lapunk egyik jóbarátja írja és erősen kikel a *debreczeni* államvasutak étkezőterméinek frakkos viselete ellen. „*Tolnay Kornél*, *Debreczen* üzletvezetőségének kedves és gyorsan népszerűvé vált főnöke, de kiváló állomástfőnökünk *Boczán Elemér* is sokkal inkább helyesen és magyarosan gondolkodnak, semhogy az ő kívánságukra huztak volna a pinczerek frakkot. Valószínű, hogy a vendéglős rendelkezése, de akárkié legyen is, helytelen és magyarul nem a épenséggel nem a hajduság fővárosának állomási esárdájába való.” A panaszos sorokból közöljük ezt a kis részletet, hogy fölhívjuk az illetékesek figyelmét a kifogásolt frakkokra. Annyit azonban szükségesnek látunk hozzátenni, hogy mi is osztjuk a levél kifogásait és nem vagyunk barátjai a frakokban ékeskedő kiszolgálásnak.

* **Drága ismeretség.** *Barna Béla* fodrászsegédnek harmincz koronája bánta meg, hogy *Grick Gyula* és *Gál Aladár* csavargó fodrászsegédeknek szállást adott. A már büntetett előéletű alakok behizelegették magukat hozzá. *Barna* szívesen adott nekik szállást s ezek azzal hálálták meg a jószívűséget, hogy éjnek idején harminczkoronát érő óráját ellopták tőle. *Barna* jelentést tett a hűtlen kollégák ellen, kiket nyomon követ a rendőrség.

* **A kura** A járásbírósnál megjelent tegnap egy nagyciszmas atyafi. Így adja föl a szót: — Elgyűttem kitölteni az egy hónapot azért a kis verekedésért . . .

A bíró forgatja, fanulmányozza az aktákat és szól:

— Nem lehet atyafi.

— Nem löhet? — feleli megütődve az atyafi. — No, — folytatja megátkozottan — én

nem mozdulok innen. Ha elítéltek, csakjanak is le, amint dukál.

— Csakhogy várni kell a dologgal. Az ügye a tábla elé kerül, hogy itt is belenézzenek.

— En nem mozdulok innen.

— Hát ha fölmentik? Miéri akarja magát mindenáron bezáratni?

Az atyafi melléből keserves sóhaj tör fel: — Miért . . . Hej, nagy annak a sorja. Beteg vagyok, voltam *Furus Sárinál*, meg *Hajma Marinál*, de nem segítettek rajtam. Odaszámítok, hogy majd itt kikurálk a bajomat . . .

* **Közigazgatási gyakornokok keresetnek.** Egyébről sem hallunk panaszkodni, minthogy az ifjuság nagy része tulnyomólag a jogi pályára készül, hol a nélkül is igen sokan vannak, ennek daczára most mint az alábbiakból kitünik arról értesülünk, hogy egy megye törvényhatósága közigazgatási gyakornokokat keres. Az ok természetesen abban rejlik, hogy a silány fizetéssel javadalmazott és bizony igen csekély jövővel kecsegtető megyei állásokra a jogvégzetek nem ahitoznak. *Hunyadvármegye*-től érkezett az átirat *Hajduvármegye* alispáni hivatalához, melyben öt közigazgatási gyakornokot keres. A pályázati kérvényeket, melyekben az 1883. évi I. t. cz. 1. és 3. §-ában, illetve 5. §-ána VIII pontjában megállapított minősítést is igazolni kell, *Baresz Kálmán* főispánnál f. évi. augasztus 15-ig lehet benyújtani.

* **A Tisza halottja.** *Herbák Mátyásné* egyeki lakos, *Johanna* és *Erzsébet* nevű két leánya anyjuk tudta nélkül elmentek fürödni a holt Tiszába. A nagyobbik leány — messzire — bement es hirtelen eltűnt a hullámokban, majd a kisebbik is elmerült. Segélykiáltására *Toth Katalin* egyeki lakosnő odafutott, de csak a kisebbik leányt menthette meg. *Johanna* belehalt a vízbe. A kifogott holttestet dr. *Grünvald Ignác* boncolta fel és nagy részvét mellett temették el.

* **Egy iratesomag elveszett** egy papirzaeskóba csomagolva, megtalálójá husz korona jutalmat kap a kiadóhivatalban.

* **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jeletették be az anyakönyvi hivatalban: *Gulácsi Miklós* ev. ref. hat hónapos, *Papp Mária* ev. ref. egy éves, *Kati Ferenczné* ev. ref. 32 éves, *Köti Rebeka* ev. ref. 78 éves, *Szatmári Emma* ev. ref. 4 éves, özv. *Szilágyi Istvánné* ev. ref. 84 éves, *Nagy Lajos* róm. kath. 14 hónapos, *Kovács Róza* ág. ev. négy éves.

* **Tönkretett élet.** Egy emberi érzésből kivetkőzött vadállat merényletéről van szó ismét. Mintha fenevadak szabaddultak volna el s emberi alakba bujva követnék el undorító tettöket: naprólnapra ismétlődik a névvel nem nevezhető felháborító merénylet az anyai ártatlanság ellen. *Hajdu-Hadházról* hozta be az édes anyja tegnap a közkórházba a nyolcz éves *Biri Juliánnát*. A szegény kis leány libát örzött a mezőn s egy *Mező Sándor* nevű honvéd nyomorul mődon hatalmába kerítette. Az édesanya csak harmadnap mulva vette észre, hogy a szerencsétlen kis leány beteg. A kórházból elküldték az anyát az ügyészséghez jelentéstétel végett. Reméljük, hogy ez a vadállat elnyeri példás büntetését.

TANÜGY.

A kereskedelmi iskola új igazgatója.
A Debreczeni Kereskedő-Társulat választmányi ülést tartott, hogy a kereskedelmi iskolánál dr. Bayer Ferencz igazgató lemondásával megürült igazgatói állást betöltse. A választmány az igazgatói állásra az iskola eddigi tanárát, Szojka Gyulát választotta meg, kinek eddigi működése biztosítékot nyújt arról, hogy az intézet az ő vezetésé alatt a virágzás tetőfokára emelkedik.

MULATSÁG.

A polgári kör mulatsága. A debreczeni polgári kör — mint megirtuk — augusztus 2-án igen sikerültnek ígérkező táncmulatságot rendez. Mint értesülünk, a rendezőség meghívta a 13 egyenruhás öreg honvédet is, hogy az az nap tartandó szabadság ünnep szellemét is belevigye a mulatságba. Az itt tartózkodó akadémiai hallgatók közül is többen vesznek részt a rendezésben. A szombati mulatság táncrendjei már a napokban elkészülnek, a rendezőség nagyban fáradozik az est sikere érdekében, egyszóval: igen kellemes mulatságnak ígérkezik a polgári kör nyári táncvígalmá.

TÁVIRATOK.

A Szalkai választás.

Ipolyság, jul. 29. (Saját tudósítónktól.) A szalkai választás újra véget ért. Jakabffy István szabadelpvüparti negyvenhét szótöbbséggel választatott meg Konkoly Thege Sándor ellenében.

Öngyilkos nagykereskedő.

Budapest, jul. 29. (Saját tudósítónktól.) Salzberger Rudolf nagy gabonakereskedő délelőtt kocsin hajtattott a Hűvösvölgybe. Ott leszállott a kocsisnak levelet adott át, hogy vigye irodájába, Bergel üzletvezetőnek. Azt írta: Mire e sorokat megkapják, mindennel leszámoltam, halál fia vagyok. Azonnal értesítették a rendőrséget, és délután a nagykovácsi országút mellett átlőtt halántékkal rá is akadtak az öngyilkosra, a ki börtönvesztességek miatt kereste a halált.

Hamis huszkoronások.

Temesvár, jul. 29. (Saját tudósítónktól.) Polya községben a csendőrség Friedrich jómódu parasztnál 68 darab hamis huszkoronás bankjegyet talált, melyet lefoglalt. Több parasztot elfogtak a hamisítás miatt. Az ügyészség folytatja a szigorú vizsgálatot.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A lókupecz büne. Kővér Lajos hamis eskü büntette miatt ült tegnap a vádlottak padján a debreczeni kir. törvényszék előtt. Az ügy részletei a következők: Kővér Lajos bőszőrményi lókereskedő, két társával Nagy Sámuel től vett egy lovat 70 forintot. A ló azonban kehes volt s ennek tudatában eladták Sipos Ferencznek 170 forintért. Sipos hamarjában észrevette a ló hibáját és szólt is Gacsó Jánosnak, aki a társak egyike volt, hogy vegye vissza a lovat, mert kehes. Gacsó el is vezette a lovat, de a pénzt nem adta vissza Siposnak. — Polgári perre került a dolog és ott Kővér Lajos arra esküdött meg mint tanu, hogy ő nem volt részes a társulásban. Ez a vallomása később hazugságnak bizonyult és így vonta felelősségre a debreczeni kir. törvényszék hamis eskü büntette czímen. A tegnapi főtárgyalás alkalmával a törvényszék Oláh Miklós elnöklété alatt 7 hónapi börtönre ítélte Kővér Lajost.

REGENYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Irtta: Jablonczay Kálmán.

VII.

Lóna.

(Folytatás)

44.

A mint így vergődöm a kétségbeesés karjai között, érzem, hogy hátulról megragadnak és vonszolnak egy négykerékű szekér felé, melyre feldobtak és szágultak velem napkelet felé.

Tehetetlenül rogytam a szekér fenekére és félig meghalva, képzeletemben öleltem, csókoltam elesett férjemnek véres homlokát.

A mikor magamhoz tértem, Zulu országban valék, hol te édes megmentőm reám találtál és segítettél visszajönnöm arra a földre, hol egyetlen boldogságomat, férjemet vesztettem el.

— A többit tudod — folytatá lassubb hangon Lóna — a további sorsom a te kezében van, arra irányítod a merre neked tetszik. Ha úgy akarod, eldobod mint egy kijátszott kártyát, vagy megbeesülök és visszaadod az anyának elveszett leányát... Ez mind csak te tölled függ — fejezé be történetének elbeszélését Lóna — míg szemei hála telten valának Tardos alakjára függesztve.

Tardos válasz helyett megfogta az elhanyagolt, de formás kezeket és tisztelteljesen megcsókolta azokat. Ez azt jelentette. Bizz bennem, hű lovagod leszek az utolsó lehelletig, de egyéb semmi.

Lóna és Kretur halála.

A tengerész kapitány özvegyének sorsa nagyon hozzá illett a Tardos és Babilléhoz. Kreturt sem hagyva ki, ki épen olyan árva lett a kiüldözés óta, mint a többi három.

Afrika sivatagjain soha még ilyen egyforma szenvedő lelkek nem kerültek össze. Ennek a négy halandónak együtt kellett kergetni a nagy semmiséget.

A szemláthatárig seholy semmi mozgás, semmi nesz, semmi zaj, mintha csak egyedül az üldözött vándorok lettek volna ennek a mérhetetlen pusztaságnak lakói.

(Folyt. köv.)

7213
1902

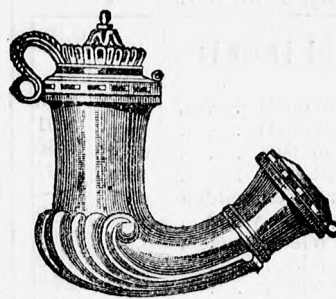
Árverési hirdetmény.

A városi Tanács közhírré teszi, hogy az ugynevezett Oláh ház utáni 26 hold 400 ööl ondódi szántóföld az 1902 évi szeptember hó 10-én a városházánál d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fog. A kikiállítási ár 15.000 korona, melynek 10 %-át az árverelni szándékozók tartoznak az árverést vezető bizottság kezéhez készpénzben, vagy megfelelő értékű értékpapirban — bánatpénzül — letenni. Az árverési feltételek a városházánál, a számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1902. július 18.

A városi tanács.

Valódi tajték pipák és szípkák

legolesőbb

árban

kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparáruüzletében.

Hölgyek háziasszonytanfolyama.

Úrnőket és menyasszonyokat a szabásra és gyermekruha varrásra, valamint csipke, selyem és szövetruhák mosására, toilleték praktikus átalakítására 6 hét alatt alaposan megtanít külföldi tapasztalatai révén egy úrnő, ki hajlandó volna nagyobb vidéki városokban is kursusokat nyitni, ha akad egy helyen legkevesebb 10-12 tanuló egyszerre. Ajánlatokat „U. B. 313.” jellegével továbbít Mosse Rudolf hirdetői irodája Budapes.

Világhírű

Keiser borax és 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 fürdő szivacsok
nagyraktára.

CZEGLÉDY és POLGÁRNÁL.

Árva polhora

Európának legerősebb jód-lithium és vastartalmu sósvize amit a legújabb vegyelemzéssel bizonyíthatunk. Gyönyörű vidéken, mértföldekre terjedő fenyvesek közt fekszik. Kitűnő eredménnyel használják ivó- és fürdő-kúra alakjában: görvélykór, angolkór, csusz, bőrbetegségek, syp-hilis, vérszegénység és mindenféle női baj ellen. Pormentes, ózondus és sóval telített levegőjénél fogva pedig az idegrendszer és lélegző szervek mindenfajta betegségei ellen.

Fürdőorvos Dr. Komlósi Béla Budapestről. A fürdőben kézi-gyógytár, posta, igen mérsékelt áru tiszta és száraz lakások és konyha.

Prospektust szívesen küld az igazgatóság.

